

## FAQ – Frågor och svar om goAML

goAML är polisens system för att ta emot och hantera uppgifter om penningtvätt och finansiering av terrorism. Rapporteringspliktiga är de som lyder under Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Här kan du som ska rapportera till Finanspolisen få svar på vanliga frågor om goAML. Mer detaljerad information fås efter registrering i goAML eller på begäran.

## Innehåll

FAQ – Frågor och svar om goAML.....	1
Innehåll.....	1
Hur kommer jag igång? .....	2
Rapportering i goAML generellt .....	3
Detaljfrågor rapportering.....	7
Rapportera via XML.....	8
Testmiljö .....	10
Övrigt.....	10

## Hur kommer jag igång?

### Hur registrerar jag mig som rapportör?

För att kunna rapportera i goAML krävs det att man registrerar sig som rapportör på portalen. goAML når du från 9 december 2019 via <https://fipogoaml.polisen.se>

Portalen stöds av webbläsarna Firefox, Chrome och Edge. MS Internet Explorer stöds inte. Du kan registrera dig som rapportör tidigast den 9 december 2019. Innan dess går det inte att komma åt portalen. Från den 13 januari 2020 kan du börja rapportera.

På portalen finns en manual om hur man registrerar sig som rapportör. Vi rekommenderar att du läser igenom hela manualen innan du påbörjar registreringen. Generellt börjar man med att registrera sin organisation. När man fått en kvittens på att registreringen är godkänd kan även användare eller underorganisationer registreras till organisationen. Finanspolisen ansvarar för att godkänna organisationer. Organisationer ansvarar för att godkänna och hantera användare till sin organisation.

### Hur vet jag att min förfrågan om att bli rapportör blivit godkänd?

När Finanspolisen har kontrollerat att alla uppgifter är korrekt ifyllda kommer ett bekräftelsemeddelande att skickas till den e-postadress som angavs vid registreringen. Saknas det några uppgifter kommer ett meddelande skickas som specificerar vilka uppgifter som måste kompletteras.

### Vad är organisations-ID?

Varje rapportör får ett enskilt organisations-ID vid registrering. Organisations-ID kopplar samman din organisation med de rapporter som du skickar in, men också med eventuella underorganisationer och användare.

När Finanspolisen har godkänt din förfrågan kommer du se ditt organisations-ID i bekräftelsemeddelandet. Det går även att hitta det när du har loggat in under menyn "Administration" eller "Mitt goAML". Organisations-ID behövs för att kunna registrera individuella användare till organisationen.

### Min organisation består av flera branscher/tillämpningsområden, hur gör jag då?

Om en organisation har tillstånd inom flera verksamhetsområden krävs det att rapportören registrerar varje bransch som en rapportande organisation. Första steget är att skapa en huvudorganisation och därefter registreras de andra verksamhetsområdena som underorganisationer.

Mer information om hur du registrerar underorganisationer finns i *Användarmanual registrering av rapportör*, avsnitt 2.

## Hur många användare kan jag ha i min organisation?

Antalet användare är inte begränsat och respektive organisation ansvarar för att hantera fördelningen av sina användare. Organisationen ansvarar även för att godkänna användare och hantera övriga förändringar gällande användare.

## Varför får jag felaktig captcha när jag registrerar mig som användare?

Det kan bero på att den browser som använts är Internet Explorer. Använd istället t.ex. Chrome, Edge, Opera eller Firefox.

## Måste för- och efternamn på rapporterande person finnas med?

Det behöver finnas uppgifter till den som är centralt funktionsansvarig för organisationen. Andra användare kopplade till organisationen kan, om behov finns, använda ett alias då man registrerar sig. Att tänka på är att det då är upp till den verksamhetsutövaren att säkerställa att den som rapporterar kan härledas hos organisationen över tid. En e-post adress måste också skapas för ett alias då den behövs för återställande av lösenord.

## Finns det möjlighet att ha en engelsk version av portalen?

Ja, det går att växla till en engelsk version.

## BIC/Swift vid registrering

Om ens organisation har bank eller finansiell verksamhet bör fältet BIC/Swift fyllas i. P.g.a. an bugg i systemet blir fältet obligatoriskt för organisationer som inte har bank eller finansiell verksamhet. För att komma vidare i registreringen anger man ”saknas” i det fältet.

## Rapportering i goAML generellt

När Finanspolisen har godkänt din ansökan får du tillgång till mer material via portalen såsom en manual för rapportering och en specifikation över vilka uppgifter som krävs. Läs igenom all tillgänglig information innan rapportering påbörjas då det finns två olika sätt att rapportera på.

## Hur rapporterar jag?

Du kan rapportera på två olika sätt, manuellt på portalen eller genom att ladda upp en XML-fil med transaktioner. Samma uppgifter krävs oavsett rapporteringsätt.

Rapporterar du via en XML-fil så måste filen följa ett speciellt XML-schema som Finanspolisen har tagit fram. XML-schemat och en specifikation över vad

schemat ska innehålla finns på goAML's portal. Detta material kan även skickas efter begäran.

XML-lösningen rekommenderas för de verksamhetsutövare som rapporterar ofta och som har mer omfattande transaktioner. Se nedan för mer detaljfrågor kring XML.

### [Hur ser strukturen ut i goAML?](#)

goAML är uppbyggt kring transaktioner och transaktionsobjekt. En transaktion består oftast av två parter och anges då som en tvåpartstransaktion.

- Ett transaktionsobjekt är ett konto, kort, eller etc. (KKE), en person eller en organisation. En person eller organisation kan alltid relateras till ett KKE, men inte tvärtom.
- Har transaktion alltså utförts till eller från ett KKE ska detta anges som transaktionsobjekt. Den person eller organisation som förfogar över konto, kort, etc. kopplas sedan till det.
- Har transaktionen utförts direkt mellan två personer så blir personen ett transaktionsobjekt. Inget KKE. relateras då till personen i den rapporten.

### [Finns det olika typer av rapporter?](#)

Det finns flera olika rapporttyper i goAML. Vilken du ska använda beror bland annat på vilken information som du ska rapportera eller om du besvarar en begäran från Finanspolisen:

- STR En rapport med transaktioner
- SAR En rapport utan transaktioner
- AIF Komplettering av en STR eller SAR, utan transaktioner
- AIF\_T Komplettering av en STR eller SAR, med transaktioner
- RIF Svar på begäran från Finanspolisen, utan transaktioner
- RIF\_T Svar på begäran från Finanspolisen, med transaktioner

### [Exempel på skillnad mellan STR och SAR](#)

#### **Exempel 1:**

En person som inte är kund sedan tidigare har blivit nekad till att bli kund och genomföra en transaktion. För att rapportera misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism väljs rapporttypen SAR. Sen anges en person, ett KKE eller ett företag som objekt.

## Exempel 2:

En egen kund och har skickat två transaktioner varav en transaktion blivit nekad. Rapporttypen STR ska väljas. Rapportera de båda transaktionerna. Den andra transaktionen anges som nekad.

### Vad ska rapporteras?

Strukturen i goAML består av ett flertal förbestämda fält varav vissa är obligatoriska. Det betyder inte att det är enbart de obligatoriska fälten som ska fyllas i. Det är omständigheterna kring den misstanke man rapporterar utifrån som styr. Alla uppgifter som visar på den misstanken ska då anges. Vid en begäran från Finanspolisen kan däremot fler uppgifter efterfrågas.

### Vad är ett obligatoriskt fält?

Vissa uppgifter kring ett objekt anses som grundläggande för att beskriva en transaktion och för att Finanspolisen ska kunna förstå innehållet. De fält som är obligatoriska gäller framförallt då det transaktionsobjekt som rapporteras är att betrakta som egen kund, vilket minst en av de två olika parterna måste vara.

Andra fält som är obligatoriska kan bestå av olika vallistor. I de flesta fall går det att välja ”okänt” eller liknande ifall uppgiften inte finns eller inte är tillämplig för just den transaktionen. Om ett obligatoriskt fält inte är ifyllt går det inte att skicka in den rapporten.

Två obligatoriska fält som är viktiga är ”Anledning till rapport” och ”Vidtagna eller planerade åtgärder”. De fälten är obligatoriska när rapporttyperna STR och SAR används.

### Vilken information ska framgå i fältet ”Anledning till rapport”?

Här ska orsaken till rapporteringen beskrivas och varför misstanken uppstått. Det är viktigt att beskriva alla omständigheter kring misstanken så att Finanspolisen får en bra förutsättning för att kunna göra en analys.

### Vilken information ska framgå i fältet ”Vidtagna eller planerade åtgärder”?

Här ska vilken typ av åtgärd rapportören har vidtagit alternativt tänker vidta beskrivas. Har ingen åtgärd vidtagits anges detta.

### Vad är en business rule?

Utöver obligatoriska fält finns det ett fåtal andra fält som är obligatoriska att ange information i under vissa omständigheter. Vilka dessa regler är framgår av XML-specifikationen och användarmanualen. En rapport som inte uppfyller alla business rule kan skickas in men kommer att avvisas av Finanspolisen. Ett meddelande om vad det är som saknas kommer att skickas via Anslagstavlan.

## Exempel

En särskild referens behöver anges i ett specifikt fält (fiu\_ref\_number/finanspolisens referensnummer) då man svarar på en begäran från Finanspolisen.

Har man angett att swish är en transaktionsbärare så behöver man också fylla i swish-numret i fältet för transaktionsbärarens referens.

## Vad är misstanke- och riskindikatorer?

Det finns två slags olika typer av indikatorer:

1. Misstankeindikatorerna rör vad man har skälig grund att misstänka. Dessa är penningtvätt och finansiering av terrorism. Bägge kan vara aktuella om sådan misstanke finns.
2. Riskindikatorerna rör varför man har misstanken.

Indikatorerna är ett komplement till den text som anges för att beskriva misstanken. Indikatorerna är en faktor för att Finanspolisen ska kunna följa upp och ta fram statistik, men även ta fram aktuella modus och trender inom penningtvätt och finansiering av terrorism.

Det är obligatoriskt att ange minst en misstanke- och en riskindikator för rapporttyperna STR och SAR.

## Hur skickar man in kompletterande information?

Om det finns information utöver vad som täcks av grundstrukturen går det att bifoga bilagor till en rapport. Det går också att komplettera med en AIF eller AIF\_T för att t.ex. påvisa en relation till ett konto som inte går att redovisa i en STR eller för att koppla ett kontoutdrag till rapporten.

## Vi har tillgång till mer data än det vi lämnar i XML-schemat, hur gör vi?

Det finns alltid möjlighet att lämna mer information i olika kommentarsfält eller genom att bifoga separata filer.

## Vad händer med min rapport?

När en rapport kommer in till Finanspolisen kontrolleras uppgifterna och rapporten godkänns om den är komplett. Rapporten kan avvisas om vissa fält är felaktigt ifyllda eller om vissa specifika fält saknar information. Då får organisationen ett meddelande till Anslagstavlan med skälet till varför vi har avvisat rapporten. När du har åtgärdat felet kan rapporten skickas in på nytt.

## Vad är Anslagstavlan?

Anslagstavlan är uppbyggd som en e-postfunktion och här sker all kommunikation med Finanspolisen. Här får du t.ex. en begäran om att lämna mer information.

Då du får ett meddelande på Anslagstavlan kommer även en notifiering att skickas till den e-post-adress som uppgavs vid registreringen av organisationen eller underorganisationen. På det här sättet kan man fånga upp aktiviteter på Anslagstavlan utan att behöva vara inloggad.

## Detaljfrågor rapportering

### Hur ska man rapportera aktuellt saldo på transaktionsnivå?

Uppgift om saldo är inte ett obligatoriskt fält. Uppgift om aktuellt saldo är däremot särskilt viktigt när riskindikatorn INF06 ”Konkreta uppgifter om troligt brottsutbyte” har valts. Detta kommer vara Finanspolisen indikator till att det finns möjlighet att ta ett beslut om dispositionsförbud (tillfälligt frysa pengar under 48 timmar). Finanspolisen är i stort behov av att ha ett saldo vid dessa tillfällen.

Det räcker med att fylla i saldouppgiften en gång och inte efter varje transaktion. Det ska vara det aktuella saldot som finns på kontot vid rapporteringstillfället som ska anges.

### Om samma information efterfrågas på olika ställen, räcker det att man fyller i endast på ett ställe?

Information som efterfrågas på flera ställen i XML-schemat ska fyllas i i alla avsedda fält. Anledningen är att de tillgängliggörs på olika platser i Finanspolisens databas och användas för olika typer av analyser.

### Ska olika uppgifter fyllas i för olika rapporttyper?

P.g.a. bl.a. strukturen i goAML behöver vissa relationer förklaras ytterligare genom att komplettera en STR eller SAR med en AIF eller AIF\_T då det inte finns möjlighet att göra detta i grundrapporten.

### Exempel

Om en kund har genomfört en transaktion via swish anges det faktiska kontot som transaktionen gick från som transaktionsobjekt i STR. Swish-numret anges som transaktionsbärare. För att goAML ska kunna skapa en relation mellan swish-numret och kontot behöver rapporten kompletteras med en AIF. I AIF:n anges då både kundens konto som samt uppgifterna om swishnumret som objekt enligt en särskild struktur. Se *Användarmanual rapportering* avsnitt 2.6 för utförlig instruktion om specifik struktur i AIF, AIF\_T, RIF och RIF\_T.

### Information saknas om fullständigt kortnummer, hur ska man rapportera?

Om fullständiga uppgifter om kortnummer inte finns kan man som referens ange den information man faktiskt har, d.v.s. i detta fall ett ofullständigt

kortnummer. För dessa omständigheter är det väldigt viktigt att ange de siffror som finns på rätt plats och antalet \* måste vara korrekt.

## Information om referens för motpartsuppgifter saknas, hur ska man rapportera?

Är kontot ett utländskt konto och kontonumret inte är känt men iban är känt ska iban anges som referens.

För de fall då fullständig eller annan referens inte är känt anges den transaktionsreferens som följer med transaktionen. Om en sådan inte finns anges en genererad referens som ska vara unik.

Uppgifter om motparten är viktiga för att Finanspolisen ska kunna följa transaktionen och analysera den vidare. Så många detaljuppgifter som möjligt behöver därför fyllas i om motparten, särskilt då referensen inte är känt.

## Rapportera via XML

### Vad är XML?

XML(eXtensible Markup Language) är ett sätt att spara och dela data på ett strukturerat sätt genom att all information märks enligt ett schema. Informationen kan till exempel vara adresslistor eller transaktioner. Genom att använda olika taggar struktureras informationen så att det blir lätt för en dator att läsa det och att hantera stora datamängder.

### Hur börjar jag använda XML-lösningen?

Organisationer som väljer att rapportera genom att ladda upp en XML-fil behöver skapa en sådan lösning för sin organisation. Den information som ska läsas in i XML-filen genereras från de system som finns inom organisationen. För organisationer med omfattande rapportering kommer detta innebära en effektivitetsvinst.

### Vad är ett XML-schema?

Schemat visar hur informationen som XML-filen ska innehålla ska struktureras. Det visar även vilka fält som måste fyllas i och vilka värden fälten ska innehålla.

### Vad är en XML-schema-fil?

En XML-schemafil är en fil som definierar vilka regler som gäller för XML-formatet, vilka fält som måste fyllas, vilka fält som är valbara att fylla i och vilka värden vissa fält får ha (t.ex. vilka kontotyper).



## Hur laddas XML-filerna upp?

XML-filerna laddas upp inne på goAML's portal av den/de som är utsedda att rapportera för organisationen.

## Kan man skapa en enklare rapporteringslösning med hjälp av macron och api?

Det kan gå, kontakta er it-avdelning eller it-konsult för att avgöra om det är möjligt för er verksamhet.

## Går det att ladda upp flera XML-filer samtidigt?

Ja, men de måste först packas ned i en ZIP-fil. Om även bilagor ska bifogas måste en mappstruktur skapas så att det går att se vilken bilaga som hör till vilken XML-fil.

## Hur laddas filerna upp i goAML?

1. Laddas endast en (1) XML fil upp, kan de laddas in direkt i goAML.
2. Laddas en (1) XML fil och en eller flera bilagor upp så kan man först lägga in XML filen och sedan kommer ett val upp där man kan välja bilagor. Alternativt så zippas XML fil och bilagor ihop till en ZIP fil som man laddar upp.
3. Laddas flera XML filer och bilagor upp samtidigt så måste filerna och bilagorna läggas i mappar innan de zippas ihop.

## Hur fungerar validatorn?

Verksamhetsutövare kan testa sina XML-filer innan de skickas in till Finanspolisen genom att köra dem i den validator som finns på portalen under menyn "Nya rapporter". Validatorn kontrollerar inte business rules. Se avsnitt 6 i XML-specifikationen för aktuella business rules.

## Kan man använda XMLSpy som XML-validator?

Ja, det går bra. XMLSpy är en produkt bland flera som kan användas för att validera XML-filer.

## Varför är Finanspolisens XML-schema annorlunda mot UNODC-schemat?

UNODC har ett standardschema som lämnas till länder som köpt in goAML, sedan är det upp till varje land som användare att utforma detta efter sina behov, inom vissa gränser. Grundstrukturen är densamma som UNODC-schema.

## Testmiljö

### Kan jag testa att skicka in rapporter?

Ja, det finns en testmiljö inför övergången till goAML där verksamhetsutövare kan testa att registrera sig och skicka in rapporter. Kontakta Finanspolisen på [gotogether@polisen.se](mailto:gotogether@polisen.se) för mer information och vägledning.

### Vilka regler finns för testmiljön?

Inga verkliga personuppgifter får förekomma i rapporterna i testmiljön. Precis som i den kommande produktionsmiljön så kommer man att behöva registrera sig i testmiljön.

## Övrigt

### Hur kommer återkoppling att ske?

En viss typ av feedback kommer att ske löpande gällande rapporterna, t.ex. om de inte uppfyller business rules.

Finanspolisen kommer att återkoppla om modus/trender på sådant som har rapporterats samt att ge feedback på bra rapporter eller vad som kan utvecklas.

### Kan man få ut statistik?

Ja. Varje organisation kan ta ut statistik över sina rapporter i goAML. Fråga om statistikuppgifter behöver alltså inte längre ställas till Finanspolisen.